

به نام خدا

دانشگاه فرهنگیان

انتشارات دانشگاه فرهنگیان

مجموعه مقالات اولین همایش کشوری دانش موضوعی - تربیتی

آموزش عربی

ویراستاران علمی:

دکتر هدایت الله تقی زاده (عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان)

دکتر جمال طالبی قره‌قشلاقی (عضو هیئت علمی دانشگاه فرهنگیان)

www.ketab.ir

سرشناسه	:	همایش کشوری دانش موضوعی - تربیتی آموزش عربی (نخستین: ۱۳۹۷: ارومیه)
عنوان و نام پدیدآور	:	مجموعه مقالات اولین همایش کشوری دانش موضوعی-تربیتی آموزش عربی / ویراستاران علمی [صحیح: گردآورندگان و ویراستاران علمی] هدایت‌الله تقی‌زاده، جمال طالبی قره‌قشلاقی.
مشخصات نشر	:	تهران: دانشگاه فرهنگیان، انتشارات، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۲۸۷ص: جدول، نمودار (بخشی رنگی).
شابک	:	۲۰۶۰۰۰ ریال ۹-۹۱-۶۸۵۰-۶۲۲-۹۷۸:
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا.
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	زبان عربی -- راهنمای آموزشی -- کنگره‌ها Arabic language -- Study and teaching -- Congresses معلمان زبان عربی -- ایران -- کنگره‌ها Arabic teachers -- Iran -- Congresses
شناسه افزوده	:	تقی‌زاده، هدایت‌الله، ۱۳۵۸ - گردآورنده، ویراستار
شناسه افزوده	:	طالبی، جمال، ۱۳۵۶ - گردآورنده، ویراستار
شناسه افزوده	:	دانشگاه فرهنگیان. انتشارات
رده‌بندی کنگره	:	۶۲۰۳PJ
رده‌بندی دیوئی	:	۴۹۲ / ۷۵۰۷۶
شماره کتابشناسی ملی	:	۱۶۸۲۴۴۴
اطلاعات رکورد:	:	فیبا.
کتابشناسی	:	

مجموعه مقالات اولین همایش کشوری دانش موضوعی - تربیتی آموزش عربی

ویراستاران علمی: دکتر هدایت‌الله تقی‌زاده، دکتر جمال طالبی قره‌قشلاقی

طراح جلد: ستاره مشایخی

صفحه‌آرا: ستاره مشایخی

سال و نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۴۰۰

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

شابک: ۹-۹۱-۶۸۵۰-۶۲۲-۹۷۸

قیمت: ۷۵۰۰۰۰ ریال

صحافی و چاپ: احرار مبین

تمامی حقوق مربوط به انتشار این اثر برای ناشر محفوظ و نقل مطالب با ذکر منبع بلامانع است.

نشانی:

تهران، شهرک قدس، بلوار شهید فرحزادی، خیابان تربیت معلم

دانشگاه فرهنگیان کد پستی ۱۹۳۹۶۱۴۴۴۴

نشانی پایگاه اینترنتی: www.cfu-ac.ir

تلفن: ۰۲۱-۸۷۷۵۱۲۶۸

فهرست مقالات

عنوان	صفحه
نقد و بررسی روش های تدریس مهارت های زبان عربی	۹
ارزیابی میزان کارآمدی بخش تجزیه و ترکیب جملات عربی در دوره متوسطه دوم	۱۱
(مطالعه موردی: استان همدان)	۵۱
واکاوی رویکرد توصیفی نحوی دانان معاصر در آسان سازی نحو	۷۹
آموزش ترجمه شفاهی در زبان عربی، چالشها و راهکارها	۱۰۹
بررسی میزان و کیفیت حضور مفاهیم علوم بلاغی عربی در کتابهای درسی زبان و ادبیات فارسی	۱۲۵
شناخت و چیرستی زبان و فلسفه ی آموزش زبان عربی در ایران	۱۴۹
کاربرد شناسی قید حالت و اشکال مختلف آن در زبان عربی	۱۷۱
استخدام شبکات التواصل الاجتماعي لتعليم اللغة العربية وآدابها ودورها في تسهيل	۱۷۱
عملية تعليم هذا الفرع (شبكة التلغرام نموذجاً)	۱۸۹
أثر التراث الإسلامي في تعليم اللغة العربية للناشئة في إيران	۲۰۷
(المدارس الخاصة بالبنات في المنطقة الرابعة في طهران)	۲۳۳
فاعلية استراتيجية التفكير التناظري في الأداء التعبيري عند طلاب المرحلة الاعدادية	۲۵۵
فاعلية برنامج تعليمي على وفق نظرية الذكاء الناجح لسترنبرغ في تنمية الذكاء الابداعي لطلاب	۲۵۵
المرحلة الاعدادية.	
سرعة القراءة وعلاقتها بفهم المقروء لدى طلبة قسم اللغة العربية.	
سرعة القراءة وعلاقتها بفهم المقروء لدى طلبة قسم اللغة العربية.	

سخن سردبیران

قرن حاضر که از آن به انفجار اطلاعات نام می‌برند، برای حرفه‌های گوناگون، نسخه‌های خاصی پیچیده که با متدهای قبلی و قدیمی، بسیار متفاوت است. در این میان حرفه مقدس معلمی مستثنا نبوده و برای آن باید‌ها و نبایدهایی در بخش‌های گوناگون از جمله «آموزش» مطرح شده است. امروزه، متخصصان علوم تربیتی، برای معلمان در حوزه‌های آموزش، توانمندی‌هایی را برشمرده‌اند که جزء ضروریات این حرفه محسوب می‌شود و در واقع به نوعی نافی نظر پیشینیان در این خصوص بود و برخلاف نظر قدما که بالا بودن مدرک تحصیلی یا داشتن دانش تخصصی در یک رشته را تنها شرط معلم خوب و حرفه‌ای در آن رشته می‌دانستند، امروزه این مهم، تنها می‌تواند فقط سی درصد باید‌های معلمی را پوشش دهد.

یکی دیگر از دانش‌های لازم برای معلم سی درصد دیگر از باقی‌مانده هفتاد درصد لازمه‌های معلمی را با خود دارد، آشنایی و تسلط معلمان، با دانش علوم تربیتی و درس مربوط به آن است. بدیهی است معلم امروزی به عنوان یادگیرنده مادام‌العمر، باید به اصول و فنون مشاوره آشنا و مسلط بوده و بتواند از این طریق دانش‌آموزان خود را به نحو مطلوب و در تراز نظام جمهوری اسلامی پرورش دهد.

به عنوان مثال اگر یک معلم نتواند با مشکلات فردی و حتی خانوادگی دانش‌آموزان خود آشنا باشد و در صدد رفع آن‌ها در حد توان خود برآید، یقیناً نخواهد توانست در آموزش خوب، مفید، کامل و حرفه‌ای موفق شود. آشنایی معلمان با درس فنون و مشاوره راهنمایی است که به ایشان در این خصوص کمک خواهد کرد و یک معلم باید با فنون تدریس و شیوه‌های متنوع ارائه یک درس آشنا باشد تا در شرایط گوناگون، تدریس‌های خاصی را انجام دهد و در کار آموزش موفق جلوه کند، همچنین تسلط بر آزمون‌سازی یا

طراحی آموزشی و تحلیل محتوا که همگی جزو دروس علوم تربیتی است از لازمه‌های غیر قابل حذف معلمی در عصر حاضر بوده و به آن تأکید شده است.

اما با وجود این دو دانش تخصصی و تربیتی که شصت درصد لازمه‌های معلمی را تکمیل کرده‌اند، باز جای خالی سایر مهارت‌ها لازم و ضرور است. به نظر می‌رسد با توجه به رونق دانش کامپیوتر، اینترنت و فضای مجازی در عصر حاضر همگی متفق القول باشیم که یک معلم در قرن بیست و یکم نمی‌تواند از این علوم و اطلاعات آن بی‌بهره و ناآشنا باشد. بله، متخصصان علوم تربیتی نیز بر این باورند که برای آموزش سریع‌تر و ارتباط‌گیری کامل و راحت‌تر با دانش‌آموزان و اولیای آن‌ها این دانش نیز یکی از شروط اساسی است ولی نه چهل درصد باقی‌مانده بلکه ده درصد از علوم لازم معلمی.

چهارمین و آخرین و مهم‌ترین دانشی که سی درصد باقی‌مانده لازمه‌های معلمی را با خود دارد و امروزه بر آن تأکیدهای زیادی می‌شود، دانش موضوعی آموزش محتوا یا **ckp** است که دانشگاه فرهنگیان در این خصوص قدم‌های فواخی را برمی‌دارد و همایش‌هایی از جمله همین همایش آموزش عربی را در این راستا ترتیب داده است. «من حرفه‌ای» واژه‌ای است که با دانش موضوعی آموزش محتوا، عجین شده و شاید یکی از مهمترین بایدهای معلمی است که چگونه یک معلم می‌تواند با استفاده از این هنر، سایر دانش‌های لازم را با هم آمیخته و آموزش مورد نظر در کلاس به صورت کامل اتفاق بیفتد.

با این اوصاف، همایش حاضر برای اولین بار در پردیس شهید رجایی ارومیه برگزار و در این راستا بیش از ۱۰۰ مقاله به دبیرخانه همایش ارسال و داوری شد. از این تعداد برگزیده‌های داوران به صورت مجموعه مقالات و یا چکیده در کتاب حاضر تدوین شد.

برگزار کنندگان معترفند که این تلاش، تمام کار نیست بلکه شروع کار بوده و با کم تجربگی هایی به دلیل تازه بودن موضوع از طرف نویسندگان همراه بوده است و امید دارند در همایش بعدی، بیشتر و بهتر شاهد شناساندن «من حرفه ای» همکاران عربی باشند.

من الله التوفيق وعليها التكلان

جمال طالبی - رسول بهنام

www.ketab.ir